Dosar nr. 2-18006188-05-3a-07082023

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central
Judecător: Veronica Carapirea

Curtea de Apel Cahul
D E C I Z I E
În numele Legii

17 aprilie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător: Vitalie Movilă
judecător: Evghenii Dvurecenschii
judecător: Serghei Pilipenco

cu grefierul: Margarita Flocea

cu participarea
apelantei Berdianu Olga,
reprezentantului intimatului Sandu Oleg,
reprezentantului intimatului Covrig Igor,

judecând în ședința publică în ordinea de apel apelul depus de reclamanta Berdianu Olga și Berdianu Petru împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul Central din 28 decembrie 2021, precum și împotriva Hotărârii suplementare din 28 decembrie 2021 la acțiunea înaintată de Berdianu Olga către Primăria s. Cenac, Consiliul local Cenac r-l Cimișlia, terț Berdianu Petru, Gîrneț Tamara, Popescu Andrei cu privire la:

- anularea Răspunsului Primăriei s. Cenac nr. 49 din 12.04.2016;
- anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;
- anularea deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafața totală de 2, 3289 ha şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral ***** eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 05.11.1999;

- anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziţia Primarului s. Cenac, r-l Cimişlia nr. 1 din 24.11.2001;

- obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s. Cenac raionul Cimişlia;

- anularea deciziei nr. 1 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- recunoașterea valabilității titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.279 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999;

- obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul ”Cadastru” de a înregistra titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.*****;

- obligarea Primăriei Cenac de a-i restitui reclamantei terenul agricol, 50 % din cota echivalentă de teren luată din cele 4 sectoare de teren, care au fost

schimbate, terenul cu bonitatea 36 grade, fără acces la drumuri și să fie readuse la poziția care au fost pentru a le putea prelucra conform art.12 și 13 Cod funciar al RM;

- anularea deciziei nr.02/05 din 16.03.2012 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- transmiterea cotei moștenită de 50% din cota echivalentă din teren în întregime în 4 sectoare și terenurile să fie alături conform legii pentru a le putea prelucra;

- constatarea valabilității Planului cadastral din data de 23.10.2018, zona cadastrală ***** sectorul 202 câmpul nr.45;

- obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea cărora nu au fost informați, pe toată suprafața câmpului nr.45 ținând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018;

- obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr. cadastral ***** care a fost moștenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă și 50 % vie;

- încasarea prejudiciului moral;

- precum și încasarea cheltuielilor de judecată;

C O N S T A T Ă :

În fapt.

1. La data de 18 iulie 2016 Berdianu Olga s-a adresat în instanța de judecată cu ***cerere de chemare în judecată*** (f.d. 4-5, vol. I) către Primăria s.Cenac, r-nul Cimișlia privind anularea ca nefondat a răspunsului nr. 49 din 12.04.2016.

În argumentarea acțiunii a menționat că la 31.03.2016 de către Primăria s. Cenac a fost anunțată că cota sa de 50% din cotă echivalentă de teren care a dispărut în anul 1999 și care i-a fost acordată prin Procesul-Verbal nr. 1 din 06.04.1993 al comisiei funciare a s. Cenac r-nul Cimișlia nu a fost calculate.

În anul 1994 ei au dat cotele la lideri. Ea a dat jumătate. 50% cota echivalentă de teren din colhoz ca membru; 50% din cota echivalentă de teren moștenită de la mama sa Zevricica Maria Ion, 50% din cota echivalentă de teren a moștenit fiica

Berdianu Tamara Petru în baza titlului cu nr.1037 eliberat de Primăria Cenac la 21.01.1994 numărul de moștenire 2284.

Faptul că cota de 50% din cota echivalentă de teren și cota moștenită au trecut, prin dispoziția nr.23 din 30.10.1999. În baza art. 12 și 13 din codul Funciar la propunerea Comisiei Funciare.

În anul 1994 a fost chemată la Primăria Cenac cu titlu provizoriu, i-a fost corectat în 1.5 ha 50% din cota echivalentă de teren, nu a fost anunțată că i s-a retras cota din 50% cota echivalentă de teren. Cînd au venit titlurile de tip nou, ei nu i-au venit titluri la 50% din cota echivalentă de teren.

În anul 2001 i-a fost retrasă din natură cota 50% din cota echivalentă de teren via, livada, pământ rău și pământ bun și nu a primit cereale la 50%. Pe care poate să le dovedească prin primele proiecte din câmpul 45 bloc 202. Primul proiect din câmpul 45 bloc 202 pe care l-a primit de la OCT Cimișlia.

Se referă la câmpul 45 bloc 202 din primul proiect din acest câmp a fost calculată și cota sa de 50% din cota echivalentă de teren.

Adoptarea hotărârii judecătorești prin care de anulat ca nefondat și ilegal răspunsul primăriei S. Cenac 12.04.2016 nr 49 la petiția depusă de Berianu Olga Fiodor, solicitând prin ce decizie s-a făcut ultimele titluri din Cîmpul 45 bloc 202 la care a primit răspuns cu care nu este de acord. Solicită primele titluri din Cîmpul 45 bloc 202 la locul lor cu bonitatea 94 grade cu suprafață de 0,8615 ha cod cadastral ***** acordată prin dispoziția nr. 23 din 30.10.1999 eliberat 05.11.1999 în baza art.12 și 13 din codul Funciar, care sunt înlocuite în aceeași dispoziție eliberate la data de 05.11.1999 cu suprafața 2,3285 ha.

În fapt la 19.02.16, 10.03.16, 01.04.16, 11.04.16, 12.04.16, 04.05.16 și 19.05.16 adresate în diferite instanțe privind la corectorie din Cîmpul 45 bloc. În acest câmp fac corectări din anul 1999 din urmă cărui a fost retras primele titluri și înlocuite cu altele la care are originalul, s-a schimbat locul și suprafața terenului cod cadastral ***** cu suprafața de 2,3285 ha.

În anul 2001 a fost anunțată că în câmpul 45 bloc 202 nu ajunge 10 ha din suprafața cîmpului de 118 ha cu 52 de p la 51 de proprietar din care a dispărut par cu nr 093 cu suprafața de 2,14 ha după măsura cîmpului o rămas de 116,44 ha cu 8 ha din pășune.

În anul 2011 Primăria Cenac cu OCT Cimișlia au semnat un memorandum, ca se facă corectori în câmpul 45 bloc 202. În anul 2012 Consilieri s. Cenac s-au

adresat la OCT Cimișlia ca se facă corectări în câmpul 45 bloc 202 în anul 2012 Consiliul s. Cenac s-au adresat ca sa facă corectări în câmpul 45 bloc 202.

La 21.12.2012 a fost informată că din diferența din suprafața au fost egal împărțite între proprietar cera dispun de dreptul de proprietare din acest câmp din sectorul *****. La 30.06.2015 din Procuror Dl. Botezatu din nota informativă află la fel ca din răspunsul de la OCT Cimișlia.

Indică că nu este de acord cu așa corectări și solicită primul titlu cod. cadastral ***** suprafața de 0,8615 cu bonitatea 949 de grade, ori înlocuitoare acestui titlu cod cadastral ***** suprafața de 2,3285 ha.

2. La data de 08 iunie 2016 (f.d. 10-11, 207-208, vol. I) Berdianu Olga a depus ***cerere de chemare în judecată concretizată*** către Primăria s.Cenac, Consiliul local al s.Cenac, r-nul Cimișlia prin care a solicitat admiterea cererii, anularea ca fiind ilegale a deciziilor adoptate de Consiliul sătesc Cenac, r-nul Cimișlia și anume: decizia nr.11 din 24.12.2001 cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45, prin care s-a dispus modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ale unor proprietari din s.Cenac, r-nul Cimișlia, printre care și terenul agricol ce aparține lui Berdianu Olga; decizia cu nr.02/03 din 15.03.2005 cu privire la aprobarea modificărilor procesului de organizare a teritoriului, prin care s-a dispus anularea titlurilor deținătorilor de terenuri și modificarea suprafețelor și amplasamentului unor loturi de terenuri agricole ce aparțin unor proprietari de terenuri agricole din s.Cenac, r-nul Cimișlia, printre care și terenul agricol ce aparține lui Berdianu Olga.

La fel, solicită reclamanta de a obliga Primăria s.Cenac, r-nul Cimișlia și Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia, de a-i atribui lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafața și amplasamentul conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Berdianu Olga de Primăria Cenac, r-nul Cimișlia, la data de 05.11.1999, trecut în Registru cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999, conform căruia lui Berdianu Olga i-a fost atribuit terenul agricol cu nr.cadastral *****, cu suprafața totală de 2,3289 ha în temeiul dispoziției primarului s.Cenac, județul Lăpușna nr.23 din 30.10.1999.

Mai solicită reclamanta anularea ca ilegal a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat deținătorului Berdianu Olga, prin care, prin dispoziția ilegală a primarului s.Cenac, r-nul Cimișlia, nr.1 din 24.11.2001 s-a repartizat în proprietate privată teren agricol cu suprafața totală de 1,3914 ha,

nr.cadastral *****, amplasat în extravilanul s.Cenac, r-nul Cimișlia, trecut în Registru cadastral al deținătorilor de terenuri sub nr.918 din 10.06.2002.

La fel, a solicitat obligarea Primăriei s.Cenac, r-nul Cimișlia și Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia să-i reatribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă care inițial i-a fost atribuită conform procesului-verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare al s.Cenac, r-nul Cimișlia, iar ulterior i-a fost retrasă fără temei juridic, în lipsa cărorva hotărîri în acest sens, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că în anii 1993-1999 reclamantei de rând cu ceilalți locuitori ai s.Cenac, r-nul Cimișlia, în baza prevederilor legii și deciziilor autorităților locale, de către Primăria s.Cenac, i-au fost atribuite în proprietate privată loturi de teren agricole în extravilanul localității.

Reclamanta invocă că, în prezent s-a constatat că suprafața acestor loturi de teren a fost redusă substanțial de către autoritățile locale fără careva temei juridic și fără acordul scris al proprietarilor.

Din acest motiv, reclamanta a solicitat în repetate rânduri eliberarea informației scrise pentru a stabili motivele și baza juridică acestor acțiuni de expropriere a proprietății. Totodată a cerut să-i fie restituite terenurile confiscate abuziv și perfectarea actelor ce ar atesta dreptul ei de proprietate asupra lor, dar i-a fost refuzat sub diferite pretexte. Dar, însăși Primăria a confirmat în răspunsurile sale că toate modificările au fost efectuate fără acordul cotașilor, ceea ce contravine legii.

Indică reclamanta că a solicitat anularea deciziilor prin care a fost redusă suprafața loturilor de teren deoarece le consideră ilegale, adoptate cu încălcarea flagrantă a legii, Consiliul s.Cenac, r-nul Cimișlia i-a refuzat, propunându-i să se adreseze în judecată.

3. La data de 27 martie 2017, reclamanta Berdianu Olga în ședința de judecată a înaintat ***o cerere de completare a cererii de chemare în judecată*** (f.d. 136-137, vol. I), prin conținutul acesteia, reclamanta a solicitat anularea ca fiind ilegale a următoarelor decizii adoptate de Consiliul sătesc Cenac, și anume:

- decizia nr.01 din 24.12.2001 cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45, prin care s-a dispus modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor proprietari din s.Cenac, r-nul Cimișlia, printre care și terenul agricol ce-i aparține lui Berdianu Olga;

- decizia nr.11 din 24.12.2001 cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45, prin care s-a dispus modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de

terenuri agricole ale unor proprietari din s.Cenac, r-nul Cimișlia, în partea ce ține de terenul agricol ce-i aparține lui Berdianu Olga cu nr.cadastral *****;

- decizia nr.02/03 din 15.03.2005 cu privire la aprobarea modificărilor procesului de organizare a teritoriului, prin care s-a dispus anularea titlurilor deținătorilor de teren și modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ce aparține unor proprietari de terenuri agricole din s.Cenac, r-nul Cimișlia, în partea ce ține de terenul agricol ce-i aparține lui Berdianu Olga;

- obligarea Primăriei s.Cenac, r-nul Cimișlia și Consiliul local Cenac să-i atribuie lui Berdianu Olga, lotul de teren agricol cu suprafața și amplasamentul conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de Primăria Cenac, jud.Lăpușna la data de 05.11.1990, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999, conform căruia cet. Berdianu Olga i-a fost atribuit teren agricol cu nr.cadastral *****, cu suprafața totală de 2,3289 ha;

- anularea ca ilegal titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, eliberat deținătorului Berdianu Olga, prin pare, prin dispoziția ilegală a comunei s.Cenac, județul Lăpușna nr.1 din 24.12.2001, s-a repartizat în proprietate privată teren agricol cu suprafața totală de 1,3914 ha, nr.cadastral *****, amplasat în extravilanul s.Cenac, jud.Lăpușna, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 10.06.2002;

- obligarea Primăriei s.Cenac, r-nul Cimișlia și/sau Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia să-i reatribuie lui Berdianu Olgacota de teren agricol, care inițial i-a fost atribuită conform procesului-verbal cu nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare al s.Cenac, iar ulterior i-a fost retrasă fără temei juridic, în lipsa cărorva hotărâri în acest sens.

Suplimentar celor invocate în cererea inițială, în motivarea cerințelor de completare a cererii de chemare în judecată, reclamanta a menționat că în anii 1993-1999 lui Berdianu Olga, în rând cu ceilalți locuitori ai s.Cenac, r-nul Cimișlia în baza dispoziției Primarului com. Cenac, jud. Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 cu privire la aprobarea proiectului final de organizare a teritoriului și atribuirea terenurilor cu destinație agricolă în proprietate privată, deținătorilor cotelor de teren echivalent din s.Cenac, emisă în baza deciziei Comisiei funciare nr.3 din 15.10.1998, i-a fost atribuit terenul agricol cu nr.cadastral ***** cu suprafața totală de 0,8615 ha, cu bonitatea de 94 grade. Din motiv că reclamanta a dat la lider 50%+50%, una moștenită, alta din colhoz, de la lider a primit 100 % cota

echivalentă de teren în patru locuri: vie 100%, livadă 100%, pământ rău 100% și pământ bun 100%, la care primea 100% de cereale, via și livada singuri o prelucrau. Când au venit titlurile reclamanta a fost anunțată că ei nu i-a venit titlul la o jumătate de cotă, care-i cota, nu a fost anunțată. Când a primit titlurile de tip nou în 4 locuri, reclamanta a observat că, la pământul arabil, ea nu este cu cota alături cu soțul, a solicitat să fie alături de soț. Susține reclamanta că primăria imediat a retras titlurile, nu numai reclamanta nu era cu soțul alături, mai erau soți ca Popovici Nicolai, Curatu Zinaida care aveau terenuri în câmpuri diferite. După procedura de permutare, imediat au fost înlocuite titlurile cu alte titluri, tot prin dispoziția nr.23 din 30.10.1999, s-a schimbat locul și suprafața la teren, conform primului proiect și investigațiilor pedologice efectuate nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 2,3289 ha.

Menționează reclamanta că, în perioada anilor 2014-2016 prin documentele acumulate a găsit că în câmpul nr.3 sau 45, bloc 202 au fost 52 de parcele, iar la moment sunt 51 de parcele. Faptul că după procedura de permutare a proprietarilor din câmpul nr.3, nr.45 în câmpul nr.8 bloc 202 și invers, în vremea aceasta a rămas o cotă fără proprietar, cota lui Popovici Nicolai Dmitrie cu nr.cadastral *****, care a fost mutat în câmpul nr.8, bloc 102, lângă soția sa, Popovici Elena Ion, din câmpul nr.8, bloc 102 a fost adus Curatu Zinaida, tot cu cota de 100 %. Dar au pus-o în locul proprietarului Bivol Lidia cu nr.cadastral *****034 de 50% din cota echivalentă de teren, dar cota lui Popovici Nicolai de 100 % a rămas fără proprietar, terenul la cotă a fost împărțit la cele 51 de parcele, suprafața câmpului a rămas la 52 de parcele de 117,7537 ha nu 116,41 ha, rămâne 10 ha din pășune cu cota sa, nu 8 ha din pășune.

Reclamanta invocă că, până la corectare, câmpul nr.45 nr.3 bloc 202 are 117,7537 ha dar nu 116,41 ha, rămâne 10 ha din pășune cu cota reclamantei, nu 8 ha din pășune. Până la corectarea câmpului nr.45, nr.3 bloc 202, avea 117,7537 ha, dar nu 116,41 ha. După corectare la 51 de parcele este 107,52 ha, dar nu 108,22 ha. Rămân 10 ha cu cota reclamantei, unde sunt 10 ha din 117,7537 ha nu cunoaște. Susține că, i s-a luat și cota de 50 % și din cota care o are, s-a micșorat la 40% fără acordul lui Berdianu Olga în scris. În prezent s-a constatat că, suprafața terenului agricol cu nr.cadastral ***** ce i-a fost atribuit lui Berdianu Olga, a fost redusă substanțial de către autoritățile locale, fără careva temei juridic și fără acordul scris al proprietarilor.

În anul 2016 reclamanta a aflat că, Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia, a adoptat două decizii: decizia nr.11 din 24.12.2001 "Cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45, nr.3 prin care s-a dispus modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ale unor proprietari din s.Cenac, r-nul Cimișlia", decizia cu nr.02/03 din 15.09.2005 cu privire la aprobarea modificărilor procesului de organizare a terenului, prin care s-a dispus anularea titlurilor deținătorilor de teren și modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ce aparțin unor proprietari de terenuri agricole din s.Cenac, r-nul Cimișlia, în care lipsește semnătura din 2005 și originalul.

4. La data de 08.09.2020, reclamanta Berdianu Olga a înaintat instanței de judecată ***o cerere suplimentară*** (f.d. 209-211, vol. II) prin care a solicitat:

- anularea parțială a Deciziei Consiliului local Cenac din 24.12.2001 punctul 7, cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45 și întocmirea actului din 24.11.2001;

- recunoașterea valabilității titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet.Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet.Berdianu Olga prin dispoziția Prămăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.279 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999;

- obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul ,,Cadastru,, de a înregistra titlurile menționate;

- obligarea Primăriei Cenac de a-i restitui reclamantei terenul agricol, 50 % din cota echivalentă de teren luată din cele 4 sectoare de teren, care au fost schimbate, terenul cu bonitatea 36 grade, fără acces la drumuri și să fie readuse la poziția care au fost pentru a le putea prelucra conform art.12 și 13 Cod funciar al RM, precum și,

- încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamanta a invocat că, 50 % din cota echivalentă de teren din cele 4 sectoare: *****, *****, *****, ***** a fost schimbată fără să-i fi adus la cunoștință, a cunoscut acest fapt deoarece terenul era lucrat de lider, a fost

schimbat locul terenului în altă parte, acordându-i-se un teren cu bonitatea scăzută și o suprafața mică, care nu are acces la drum, pe care nu-l poate prelucra.

Susține reclamanta că Primăria Cenac i-a promis că o să-i dea 50% din cota echivalentă de teren în alt câmp cu bonitatea mai mare, cu acces la drumuri.

Reclamanta menționează că, Primăria Cenac nu a prezentat instanței de judecată careva acte care ar confirma modificările făcute de Primărie și Consiliul local Cenac, privind schimbarea titlurilor deținătorilor de terenuri.

Invocă că deține aceste titluri din 1999, terenul agricol fiind dat liderului să-l prelucreze, despre alte titluri nu cunoaște. Despre modificările din câmpul nr.45 cod cadastral ***** făcute de Primăria Cenac a aflat când a vrut să ia pământul de la lider, care a prezentat titlurile, și i-au spus să se adreseze la Agenția Servicii Publice, secția Cadastru, pentru a le înregistra. Adresându-se la Agenția Servicii Publice, secția Cadastru, pentru a înregistra titlurile a primit refuz din motiv că sunt înregistrate alte titluri, atunci a solicitat de la Agenția Servicii Publice, secția Cadastru, să-i prezinte copia titlurilor de înregistrare și ce a stat la baza înregistrării acestor titluri, dacă este cererea și acordul reclamantei și soțului acesteia, la ce i-a propus să se adreseze la Primăria Cenac, care, la rândul ei i-a sugerat să se adreseze la Arhiva raională Cimișlia. De la Arhiva raională Cimișlia a primit răspuns precum că nu există vreun act legal ce ar confirma modificarea titlurilor. Primăria i-a spus să se adreseze în judecată pentru a stabili schimbările din câmpul 45, dacă este acordul privind modificările din câmpul 45, sectorul Cadastral *****.

Reclamanta invocă că, a primit răspuns de la Arhivă, Primărie și Agenția Servicii Publice că nu există vreun act legal ce ar confirma că sunt schimbate sau că sunt anulate titlurile pe care le deține reclamanta din anul 1999. De asemenea, Agenția Servicii Publice, secția „Cadastru”, prin răspunsul la cererea reclamantei din 01.04.2019 a comunicat că terenurile cu nr.cadastrale *****, *****, **********, *****289 nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile și nu există dosare cadastrale în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Cimișlia pe numele Berdianu Olga și Berdianu Petru.

5. La data de 16 august 2021, reclamanta Berdianu Olga a înaintat instanței de judecată ***o cerere de concretizare a pretențiilor*** (f.d. 34-35, vol. III).

În susținerea cererii a indicat că, la începutul anului 1993, soților Berdianu Olga și Berdianu Petru, prin procesul-verbal nr.1 al Comisiei funciare din s.Cenac din 06.04.1993 le-a fost acordat cota echivalentă de teren, câte 3 ha la cota de

100% și 1,5 ha la cota de 50%. Dar în anul 1999 terenurile au fost revizuite, dacă au fost corect repartizate după bonitatea solului și suprafață, Soțului reclamantei i-a revenit 4,49 ha cu bonitatea de 36 grade, iar reclamantei 0,8615 cu bonitatea de 94 grade, nefiind alături cu cotele nr.cadastral ***** și *****, câmpul nr.45. Susține reclamanta că s-au depistat erori la împărțirea terenurilor în sectorul cadastral ***** și *****, cîmpul nr.45.

Invocă reclamanta că, după revizuire au fost din nou împărțite terenurile, după bonitate și suprafață, mărimea lor s-a schimbat, în sectorul cadastral *****, câmpul nr.45. A fost emisă dispoziția nr.23 din 30.10.1999 cu privire la aprobarea proiectului final de organizare a teritoriului și atribuirea terenurilor cu destinație agricolă în proprietate privată deținătorilor cotelor de teren echivalent din s.Cenac, în baza art.12 și 13 Cod funciar.

Menționează reclamanta că, atât ei cât și soțului le-au fost eliberate titluri, respectiv, soțului Berdianu Petru i-a fost atribuit 3,4785 ha iar reclamantei Berdianu Olga 2,3289 ha. După ce a primit titlurile, a dat în arendă terenurile liderului Popescu Andrei, terenurile soților erau alături ca să aibă posibilitatea să prelucreze mai ușor.

Reclamanta indică că, într-o zi când a venit acasă, a găsit pe prispa casei niște titluri, sub o cărămidă, le-a verificat, nu corespundea suprafața cu titlurile pe care le deținea, a trecut timp și liderul Popescu a cerut să-i dea lui titlurile, însă reclamanta nu le-a dat, la întrebarea de ce a adus alte titluri a declarat că nu-i ajunge cote grupului Popovici, Primăria s.Cenac nu a dat nici o informație despre cotele grupului Popovici Iacob V.

Reclamanta menționează că în 2011 a fost sunată de către Primăria Cenac și a fost informată despre faptul că a început Programul Pământ și e nevoie să prezinte titlurile din câmpul nr.45 sector cadastral *****. Reclamanta a mers la Primăria Cenac cu titlurile din sectorul respectiv unde i s-a spus că titlurile lăsate de liderul Popescu Andrei nu sunt înregistrate nicăieri cu 1,3914 ha și 2,7570 ha.

Susține reclamanta că la Primăria Cenac ea împreună cu soțul au fost obligați să semneze într-o listă că sunt de acord cu schimbarea titlurilor, însă aceștia nu au fost de acord și nu au semnat în lista propusă. A mers la Procuratura Cimișlia unde s-au plâns că au fost obligați de Primăria Cenac să semneze în listele făcute ilegal, procuratura a promis că o să ia măsuri cu ei. Reclamanta împreună cu soțul au semnat că sunt de acord cu 5% din cotă nu 40% cum sa luat. La liderul Popescu

Andrei a dat și cota echivalentă de teren moștenită care la fel a fost calculată după bonitatea solului în 4 sectoare.

Mai invocă reclamanta că s-a adresat Primăriei Cenac și Oficiului Cadastral pentru a-i fi eliberat documente privitor la faptul cât pământ deține ea cu soțul ca cotă echivalentă de teren în sectorul respectiv, din nou la Primăria Cenac i s-a comunicat reclamantei că au fost schimbate a patra oară titlurile deținătorilor de teren în sectorul *****0 cîmpul nr.45. Reclamanta s-a adresat cu o cerere către Primăria Cenac privind eliberarea titlurilor, a primit răspuns că expediază actele dar nu a fost anexat nici un act, s-a invocat că titlurile se află la Oficiul Cadastral Cimișlia și când le vor primi atunci o să le elibereze și lor, până în prezent titlurile nu au fost eliberate. De mai multe ori reclamanta s-a adresat la Oficiul Cadastral pentru a verifica dacă pe numele acestora s-a înregistrat alte titluri, la ce au primit răspuns să se adreseze la Primăria Cenac, deoarece la Cadastru nu există nici un titlu înregistrat și nici careva modificări nu sunt.

Reclamanta reiterează, că a aflat că nu deține tot pământul conform titlurilor pe care le deține din anul 1999 în originale când a vrut să ia pământul de la liderul Popescu Andrei care a comunicat că nu au tot pământul, deoarece este o listă unde sunt semnăturile reclamantei și a soțului acesteia prin care au fost de acord să fie luate 40% de pământ de la Berdianu Olga și 20% de la soț din sectorul respectiv, din parcelele 101, 045. Reclamanta susține că aceasta nu-i adevărat, deoarece ei nu au semnat pe nici o listă, respectiv, au depus o cerere la IP Cimișlia, dar i s-a răspuns în mod verbal că așteaptă originalul listei pentru a stabili legalitatea semnăturilor soților Berdianu. Reieșind din faptul că Primăria Cenac și liderul Popescu Andrei au luat 40,27 % de la Berdianu Olga și 20,76% de la Berdianu Petru din teren, consideră reclamanta că aceasta a fost făcut fără temei juridic, fără a căuta de ce câmpul în anul 1999 a avut 118 ha dar ulterior a rămas 108 ha, faptul că câmpul nr.45 sector cadastral *****0 are la moment 123 ha nu cum a indicat Primăria Cenac 108 ha ținând cont de planul cadastral de la data de 23.10.2018.

Reclamanta precizează că nu există nici un act juridic original prezentat în instanța de judecată care să dovedească că corect au luat de la Berdianu Olga 40,27 % și de la Berdianu Petru 20,76% din terenurile cotă echivalentă de teren din sectorul cadastral *****, câmpul nr.45 parcelele 101,045, chiar și cota moștenită a fost luată total din 4 sectoare. Toate actele pârâtul le prezintă instanței de judecată în copii fără a prezenta originalele, să constate faptul că legal s-au efectuat schimbările terenurilor, cota echivalentă de teren din sectorul respectiv.

Subsecvent, solicită reclamanta: *obligarea Primăriei Cenac şi Consiliul local Cenac să le transmită terenurile în baza titlurilor pe care le deţin din anul 1999 în original, din sectorul cadastral *****, câmpul nr.45; anularea actelor prin care s-au făcut modificări în terenuri fără acordul proprietarilor şi anume: decizia nr.02/05 din 16.03.2012 şi extrasul din procesul-verbal nr.1 din 24.12.2001,* deoarece pârâtul nu poate să prezinte instanței de judecată nici un act de confirmare, de asemenea în Decizia Consiliului Primăriei Cenac nr.02/05 din 16.03.2012 nu este indicat în ce sector se fac modificări, doar pe teritoriul s.Cenac sunt mai multe sectoare de terenuri, nu este argumentat sectorul.

Susține reclamanta că, în răspunsul nr.142 din 06.12.2008 a Primăriei Cenac scrie că s-a făcut modificări în terenurile soților Berdianu, dar nu s-a arătat ce a stat la baza modificărilor și dacă au știut de acest fapt și dacă este vreo listă cu semnătura prin care ar da acordul ca să fie luate 40 % din cote din sectorul *****, nr.45. De asemenea precizează reclamanta că i-a fost luată și cota moștenită în anul 1997 prin certificatul de moștenire înregistrat sub nr.2281.

Mai solicită reclamanta *de a obliga Primăria Cenac să-i transmită cota moştenită de 50% din cota echivalentă din teren în întregime în 4 sectoare şi terenurile să fie alături conform legii pentru a le putea prelucra.*

6. La data de 06 septembrie 2021 reclamanta Berdianu Olga a înaintat instanței de judecată ***o cerere de completare suplimentară*** (f.d. 46-, vol. III) prin care a solicitat să fie *constatată valabilitatea Planului cadastral din data de 23.10.2018, zona cadastrală ***** sectorul 202 câmpul nr.45*, care și-a păstrat hotarele și suprafața din perioada privatizării, care are 8 ha de pământ arabil rămas în pășune după ce a fost în anul 1980-1982 săpat un canal pentru evitarea inundațiilor și în 7 ha de pământ arabil a fost săpat un iaz în numele președintelui Gheraș, care în anul 1999 în perioada privatizării au fost cotele grupului Popovici Iacob V., pășunile nu au fost trecute în fondul pășunilor, nici iazul nu a fost trecut în fondul apelor, din Planul respectiv a aflat că cîmpul are 123 ha și nu 108 ha, cum arată Primarul s.Cenac, domnul Sandu Oleg, iazul și pășunele la moment sunt pământ arabil care sunt prelucrate de persoane străine.

De asemenea, solicită reclamanta să fie *obligaţi Primăria s.Cenac şi Oficiul Cadastral Teritorial Cimişlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea cărora nu au fost informaţi, pe toată suprafaţa câmpului nr.45 ţinând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018*, indiferent că era pășune, iaz, care au fost sustrase pe cale ilegală. Să fie *obligaţi Primăria*

*Cenac şi Oficiul Cadastral Teritorial Cimişlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr.cadastral ***** care a fost moştenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă şi 50 % vie*, cota fiind luată fără careva temei juridic.

Mai solicită reclamanta *încasarea prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la informaţie precum şi încasarea cheltuielilor de judecată*.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, în fapt, au cerut dosarul pentru a vedea ce acte au stat la baza presupuselor corectări în anii 2011, 2013, deoarece reclamanta consideră că Primăria schimbă deciziile în toată luna, a cerut titlurile pentru a vedea ce acte au stat la baza corectărilor în câmpul nr.45, însă a primit refuz din partea Primăriei s.Cenac și Agenției Servicii Publice Cimișlia, până în prezent nu cunoaște ultimele titluri. Ulterior a făcut cunoștință cu dosarul solicitat și anexa 3 din acest dosar și a depistat că Primăria are terenuri libere.

7. La data de 30 noiembrie 2021 reclamanta Berdianu Olga a înaintat instanței de judecată ***o cerere de completare a cererii de concretizare*** (f.d. 58-59, vol. III)). Astfel, menționează reclamanta că în legătură cu faptul că câmpul nr.45 sector cadastral ***** are 123 ha nu 108 ha cum a fost indicat de Primăria s.Cenac, r-nul Cimișlia, care nu necesită și nici nu a necesitat nici un fel de modificări sau presupusele corectări în anii 2001-2013. Primăria Cenac, Consiliul local Cenac, r.Cimișlia nu a identificat cauza de ce câmpul nr.45 sector cadastral *****0 are 108 ha și nu 118 ha cum a avut în perioada privatizării.

Susține reclamanta că Primăria Cenac a mințit-o că vă face modificări corecte, că va lua de la toți egal și v-or transmite egal cotele grupului Popovici Iacob V. care în anul 2001 după măsurări au ajuns cu cotele lor în iaz și în pășune.

Așadar, solicită reclamanta Beedianu Olga obligarea Primăriei s.Cenac, Consiliul local Cenac, r. Cimișlia și pe Agenția Servicii Publice, Serviciul Cadastral Teritorial Cimișlia, să prezinte la următoarea ședință instanței de judecată actele în original și în copie autentificată pentru a confirma că au făcut modificări corecte în anul 2013 și anume:

- actul din anii 1980-1990 prin care cele 7,74 ha de pământ arabil al câmpului nr.45 au fost trecute în fondul apelor, de la finisarea iazului separat în pământ arabil al câmpului nr.45 sector cadastral *****, care la moment este dat în arendă în folosul Primăriei Cenac, nr.cadastral *****-103 cu suprafața de 7,74 ha, care

aparține câmpului respectiv, care aparține cotașilor de la care au luat cotele grupului Popovici Iacov V.;

- actul din anii 1980-1990 prin care cele 8 ha de pământ arabil al câmpului nr.45, au fost trecute în fondul pășunilor, după separarea canalului, pentru a evita inundațiile în acest câmp;

- actul prin care a fost parțial atacată în anii 2001-2012, dispoziția primarului nr.41 din 23.12.1999 cu privire la anularea unor terenuri destinate privatizării care nu corespunde deciziei Primăriei din 15.04.1999 pentru anularea titlurilor reamplasate în baza dispoziției respective în sectorul cadastral *****0 și ***** pe care le deținea din anul 1999, alături cu cotele soțului, conform listelor cu grupuri întărite la 15.04.1999;

- listele cu grupuri de la liderul Popescu Andrei Iosif întărite la 15.04.1999;

- actul prin care a fost parțial atacată în anii 2001-2013 Dispoziția primarului nr.23 din 30.10.1999 cu privire la aprobarea proiectului final de organizare a teritoriului și atribuirea terenurilor cu destinație agricolă în proprietate privată deținătorilor de teren echivalent din s.Cenac;

- decizia Consiliului s.Cenac, r-nul Cimișlia nr.02/03 din 15.03.2005, unde sunt în listă din anul 2005 sau în anul 2016 cu parcelele 101 și 045 în câmpul nr.45 sectorul cadastral *****;

- decizia ședinței ordinare a Consiliului comunal Cenac din 24.12.2001 și procesul-verbal nr.1 din 24.12.2001;

- actul din 24.11.2001 din punctul 7 al procesului-verbal nr.11 din 24.12.2001 al ședinței ordinare a Consiliului comunal Cenac;

- decizia Consiliului s.Cenac, r-nul Cimișlia nr.02/05 din 16.03.2012 în care se arată anularea titlurilor din câmpul nr.45 sector cadastral *****, pe care nu o cunosc;

- actul în baza căruia au fost înregistrate în anul 2002 titlurile prin dispoziția nr.1 din 24.12.2001 din câmpul nr.45 sector cadastral *****;

- decizia nr.1 din 09.11.2001 grupului Popovici Iacob.

Poziția instanței de fond.

Prin ***hotărârea*** Judecătoriei Cimișlia sediul Central din 28 decembrie 2021 (f.d. 66, vol. III) cererea de chemare în judecată înaintată de Berdianu Olga către Primăria s. Cenac, Consiliul local Cenac r-l Cimişlia, intervenient accesoriu Berdianu Petru, Gîrneț Tamara, Popescu Andrei cu privire la anularea p-7 al

deciziei nr. 11 din 24.12.2001, a deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 și a deciziei nr.02/05 din 16.03.2012 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimișlia, obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimișlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafața şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-ul Cimişlia la 05.11.1999, trecut în Registrul cadastral al deținătorului de terenuri la nr. 918 din 02.11.1999, anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziția Primarului s. Cenac, r-l Cimișlia nr. 1 din 24.11.2001, a fost respinsă ca tardivă.

Tot la 28 decembrie 2021 Judecătoria Cimișlia, sediul Central a emis o ***hotărâre suplimentară*** (f.d. 73, vol. III) prin care cererea privind obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimișlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimișlia să-i atribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s.Cenac raionul Cimișlia, s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 29 decembrie 2021 Judecătoria Cimișlia sediul Central a emis ***încheiere*** prin care a dispus corectarea greșelii din cuprinsul părții dispozitive a hotărârii nr. 2-502/20 nr. electronic: 2-20084948-21-2-21072020 din 3.12.2020 emisă de Judecătoria Cimișlia sediul central pe cauza în ordinea administrativă înaintată de Berdianu Olga către Primăria s. Cenac, Consiliul local Cenac, intervenient accesoriu Berdianu Petru, Gîrneț Tamara, Popescu Andrei cu privire la anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001, a deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 și a deciziei nr.02/05 din 16.03.2012 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimișlia, obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimișlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafața şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-ul Cimişlia la 05.11.1999, trecut în Registrul cadastral al deținătorului de terenuri la nr. 918 din 02.11.1999, anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziția Primarului s. Cenac, r-l Cimișlia nr. 1 din 24.11.2001, obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimișlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimișlia să-i atribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s.Cenac raionul Cimișlia și anume sintagma „***tardivă***” cu sintagma „***neîntemeiată***”.

Solicitarea și argumentele apelului.

1. În dezacord cu hotărârea enunțată la 11 ianuarie 2022 ***reclamanta Berdianu Olga și Berdianu Petru*** au depus ***apel preventiv*** (f.d. 81, vol. III), solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 28 decembrie 2021, cu trimiterea pricinii la o nouă rejudecare, în alt complet de judecată.

În argumentarea poziției sale a indicat că, nu sunt de acord cu hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 28 decembrie 2021, deoarece s-a examinat în lipsa avocatului său, nu cunoaște din care motiv nu s-a prezentat în ședința de judecată. De asemenea instanța de judecată nu a admis cererea sa privind atragerea în ședința de judecată Direcția Cadastru a Agenției Servicii Publice pentru a prezenta în ședința de judecată dosarul cadastral pe numele Bedianu Olga și Berdianu Petru unde să fie arătat ce acte au stat la baza modificărilor titlului de autentificare a deținătorului de teren din nr. 11 din 24.12.2001, daca i-au fost aduse la cunoștință modificările în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele Berdianu Olga de Primăria Cenac jud. Lăpușna la 05.11.1999 trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.918 din 02.11.1999.

Indică că, nu-i este clar cum instanța a luat o hotărâre dacă nu au fost prezentate în judecată dosarul cadastral cu toate actele din dosar, pentru a stabili dacă au avut loc modificările nominalizate în hotărârea de judecată.

De asemenea nimeni nu le-a adus la cunoștință modificările efectuate, motivele și actele ce au stat la baza schimbărilor. S-au folosit de faptul că sunt bătrâni, neputincioși și se poate de deposedat de pământ cu care se hrănesc și pot ține păsări, animale.

Nu sunt de acord cu hotărârea instanței de judecată ca a depus cererea tardiv, menționează că, ea a depus cererea la timp, când a aflat ca sunt falsificate alte titluri, în afara celor pe care le deține a depus în termen cererea.

De asemenea a indicat că, suplimentar se va expune când va primi hotărârea motivată.

2. La data de 21 martie 2022 ***reclamanta Berdianu Olga și Berdianu Petru*** au depus ***apel suplimentar*** (f.d. 103, vol. III), prin care a indicat că, reieșind din faptul că nu a fost chemat în judecată și nu a studiat dosarul lor cadastral, nu putea lua o decizie corectă, motive din care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 28 decembrie 2021, cu trimiterea cauzei la o

nouă rejudecare, ca fiind ilegală, scutirea de la plata taxei de stat, deoarece sunt pensionari și acordarea unui avocat care acordă asistență juridică din oficiu.

În argumentarea apelului s-a indicat că, nu sunt de acord cu hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 28 decembrie 2021, pe care o consideră ilegală, nemotivată, nefiind indicat motivul respingerii cererii.

Menționează apelanții că, Primăria s. Cenac și consiliul local Cenac r-Cimișlia a prezentat în ședința de judecată mai multe decizii care nu au nimic în comun cu pământul lor.

Instanța de judecată nu s-a expus la faptul dacă este vre-un document sau act care să confirme faptul că ei au cunoscut sau și-au dat acordul scris ca să le fie sustras pământul, să modifice titlurile din sectorul cadastral ***** câmpul nr. 45.

A solicitat de la judecată ca consiliul local Cenac r-Cimișlia să prezinte ce acte au stat la baza modificărilor titlurilor cadastrale nr. ***** cu suprafața de 2,3289 ha pe numele lui Berdianu Olga înregistrată în Registrul Cadastral cu nr. 918 din 02.11.1999 și titlul pe numele lui Berdianu Petru nr. cadastral ***** cu suprafața de 3,4785 ha înregistrat în Registrul cadastral cu nr. 279 din 02.11.1999, eliberat la 05.11.1999. Totodată aduce la cunoștință faptul că le-a fost luată și cota moștenită de la părinți în anul 1997 de 50% din cota echivalentă de teren din 4 sectoare a câte 5 % din fiecare sector.

A solicitat dosarul cadastral și să fie chemat reprezentantul Primăriei Cenac, SCT Cimișlia ca să prezinte dosarul cadastral pe numele lui Berdianu Petru și Berdianu Olega, dar le-a fost refuzat, a cerut prin cerere ca Primăria Cenac să prezinte ce erori a corectat, de le-a rămas terenuri libere care sunt date în arendă sau sunt vândute, însă solicitarea le-a fost respinsă de instanța de judecată la solicitarea reprezentantului Primăriei Cenac.

3. Ulterior, la data de 20 aprilie 2022 ***Berdianu Olga și Berdianu Petru*** au mai depus ***un apel suplimentar*** (f.d. 132-136, vol. III) prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond. A indicat că nu a omis termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, menționând că la data de 17 iunie 2016 a primit răspuns la cererile prealabile, la 17 iulie 2016 era duminica, termenul de 30 zile este la 18 iuie 2016, termen pe care susține că nu l-a omis.

A depus cerere prealabilă la Primăria Cenac, cu răspunsul primăriei nu a fost de acord și a contestat răspunsul la Consiliul r-lui Cimișlia.

La data de 01 iulie 2016 a primit răspuns de la Consiliul r-lui Cimișlia ce la contestat în instanța de judecată, de asemenea Primăria i-a răspuns la cererea sa

prealabilă, răspunsul din 16.06.2016 pe care l-a primit la 23.06.2016 ce l-a contestat la 18 iulie 2016.

A solicitat judecarea corectă și să fie dat răspuns.

Menționează apelanta că, din anul 2001 când a fost retrasă cota echivalentă de teren din natură s-a adresat la Primăria s. Cenac că nu mai are cota de 50 % din cota echivalentă de teren. A solicitat să i se acorde pământ așa cum este mamă cu mulți copii și nu are cotă, atunci i s-a dat. Prin procesul-verbal nr. 8 din 12.10.2001 i s-a acordat 1,00 ha de teren, bonitate medie 36,0. Prin procesul-verbal nr. 2 din 13.05.2002 i s-a acordat 50 de ari. Cunoștea că este în lista proprietarilor de cote echivalente de teren, dar nu a găsit înregistrarea, a găsit foi rupte din cartea de ordine a proceselor verbale anul 1982. La procesul verbal nr. 1 a Comisiei funciare a s. Cenac din 04.04.1993, la 21.02.2013 nr. 193 a făcut cunoștință că a avut cota de 50 % din cotă echivalentă de teren.

Notează că, cota sa de 50 % din cota echivalentă de teren a fost calculată, în primul proiect a fost, apoi a fost împărțit și numărul a dispărut, din 52 de parcele, în al doilea titlu au rămas 51 parcele în câmpul nr. 45, bloc 202, nr. 093, a dispărut din proiectele 2, 3, și 4. Indică că din cotele lor au rămas 1,95 ha de teren arabil din câmpul nr. 45, număr cadastral *****, schimbând locul la teren.

4. La data de 21 martie 2022 ***reclamanta Berdianu Olga*** a mai depus un ***apel suplimentar*** (f.d. 148-149, vol. III), prin care a indicat că, nu sunt de acord cu hotărârea din 28.12.2021 indicând că a depus cererea la timp, nu a încălcat termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, deoarece la data de 17 iunie 2016 a primit răspuns la cererile prealabile, la 17 iulie 2016 era duminica, termenul de 30 zile este la 18 iuie 2016, termen pe care susține că nu l-a omis. A depus cerere prealabilă la Primăria Cenac, cu răspunsul primăriei nu a fost de acord și a contestat răspunsul la Consiliul r-lui Cimișlia. La data de 01 iulie 2016 a primit răspuns de la Consiliul r-lui Cimișlia ce la contestat în instanța de judecată, de asemenea Primăria i-a răspuns la cererea sa prealabilă, răspunsul din 16.06.2016 pe care l-a primit la 23.06.2016 ce l-a contestat la 18 iulie 2016.

5. La data de 24 octombrie 2022 ***Berdianu Olga și Berdianu Petru*** au mai depus ***un apel suplimentar*** (f.d. 69, vol. IV) prin care a indicat că la data de 69.09.2022 a cunoscut hotărârea nr. 3CA-7/01 din 12 decembrie 2001, pe cauza civilă Popovici Iacob, Popovici Tatiana, Popovici Tudora către Primăria s. Cenac, jud Lăpușna, Lozovanu Mihail despre atribuirea cotelor de teren, în legătură cu faptul dat (copia din 26.09.2022). Aduce la cunoștința instanței că, la Judecătoria

Cimișlia s-a mai examinat o cerere de chemare în judecată, analogică cererii de chemare în judecată depusă de ea la 18 iulie 2016. Hotărârea luată în cazul analogic, cu cauza sa, unde s-a judecat actul din 24.11.2001 de care se spune și răspunsul Primăriei Cenac din 30.06.2022 nr. 101 care este anexat la cererea depusă la Curtea de Apel Comrat la data de 29.07.2022 nr. de intrare *****5, unde se spune despre decizia din 24.12.2001, în care s-a examinat un litigiu funciar în câmpul nr. 45 la care s-a alcătuit actul din 24.11.2001, care la 12.12.2001 a fost emisă o hotărâre irevocabilă, care urma să fie executată în baza hotărârii dar nu s-a făcut așa.

6. La data de 15 noiembrie 2022 ***reclamanta Bordianu Olga și Bordianu Petru*** au mai depus ***un apel suplimentar*** (f.d. 83-85, vol. IV), prin care au solicitat admiterea apelului, și:

a). obligarea Primăriei s. Cenac și Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia de a anula ca fiind ilegale și abuzive:

- extrasul din procesul-verbal nr. 1 din 24.12.2001 al adunării ordinare a Consiliului com. Cenac la care s-a alcătuit actul din 24.11.2001 care la 12 decembrie 2001 era executoriu în baza hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 12.12.2001 dosar nr. 3CA-7/01.

- pct. 7 al deciziei din 24.12.2001 prin care s-a aprobat actul din 24.11.2001 care la 12 decembrie 2001 era la executare în baza hotărârii Judecătoriei Cimișlia dosar nr. 3CA-7/01.

b). obligarea Primăriei s. Cenac, r-nul Cimișlia să execute hotărârea din 12 decembrie 2001, dosarul nr. 3CA-7/01, la cererea lui Popovici Iacob, Popovici Tatiana, Popovici Tudora către Primăria s. Cenac, jud Lăpușna, Lozovanu Mihail despre atribuirea cotelor de teren, despre care hotărâre indică că a aflat la 26.09.2022.

c). obligarea Primăriei s. Cenac, r-nul Cimișlia să înregistreze titlurile pe care le deține la mână din anul 1999, eliberate la 05.11.1999, copiile sunt în dosar (vol. I, f.d. 28, 29, 30, 31, 32, 17, 41).

d). obligarea Primăriei s. Cenac, r-nul Cimișlia să le reatribuie cotele de teren moștenite de Bordianu Olga de la mama ei Zogricico Marina Ion în anul 1997, care în anul 2001 au fost retrase din natură fără temei juridic în lipsa a careva hotărâri în acest sens, să le aducă la locul unde le-a luat în anul 2001 (copiile sunt în vol. I, f.d. 31, 32).

e). încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâți.

7. La data de 21 decembrie 2022 ***Bordianu Olga și Bordianu Petru*** au mai depus ***un apel de concretizare*** (f.d. 106, vol. IV), prin care a menționat că la 16 noiembrie 2022 a cunoscut răspunsul Primăriei s. Cenac, r-nul Cimișlia, a primarului O. Sandu, din 10.11.2022 nr. 222 cu care nu a fost de acord și la 01.12.2022 a depus o cerere despre actul din 24.11.2001 care a fost alcătuit în ședința ordinară a Consiliului comunei Cenacdin 24.12.2001, procesul-verbal nr. 11, în pct. 7 cu privire la litigiul funciar în câmpul nr. 45, la care s-a alcătuit actul din 24.11.2001, care la 12.12.2001 era la executare, conform actul din 24.11.2001 alcătuit la data de 24.11.2001 la care Primăria Cenac a refuzat să elibereze actul solicitat, cu răspunsul Primăriei s. Cenac din 10.11.2022 nr. 222, nr. 243 nu a fost de acord, deoarece sunt niște declarații fără argumente, probe cu acte (decizii care au fost la baza corectărilor și schimbării mărimii terenurilor de pământ, deoarece suprafața câmpului nr. 45 cu cota sa moștenită este de 117,7537 ha, este terenul cu pășune, care include și locul unde erau și sunt cotele lui Popovici Iacob, Popovici Tatiana și Popovici Tudora și Popovici Eugenia.

Primăria s. Cenac nu scrie în răspuns când i-au fost eliberate noile titluri și unde s-au semnat că le-au primit. Nici până în prezent nu le-au fost schimbate cu modificările care le presupune că s-au făcut cu măsurările nominalizate în răspuns. După răspunsul primit reiese că, s-a schimbat și bonitatea terenurilor din 2013, ce le încalcă drepturile la proprietate conform art. 1 CEDO.

8. La data de 23 decembrie 2022 ***reclamanta Bordianu Olga*** a depus o ***cerere de corectare a greșelilor din cererea de concretizare*** din 21.12.2022, menționând că să fie corectat că „...fotocopia la planul cadastral în baza de date centrală a IP „Agenția Servicii publice” nr. cadastral *****2 câmpul nr. 45 s. Cenac r-nul Cimișlia are 117,7537 ha de pământ arabil, cu totul are 12,3 ha +/-, se află în dosarul respectiv”.

Termenul de declarare a apelului.

Potrivit art. 232 alin. (1), (2) Cod administrativ „*apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, 9*

motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”.

Colegiul judiciar constată că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 28 decembrie 2021, cu participarea reclamantei Bordianu Olga și reprezentantul pârâtului Valeriu Stănescu.

Apelul a fost înregistrat de către reclamanta Bordianu Olga și Bordianu Petru la data de 11 ianuarie 2021, din care considerente Colegiul judiciar constată că, termenul legal de declarare a apelului a fost respectat.

Argumentele participanților la proces.

Procedura de citare a fost legal executată.

În ședința instanței de apel ***apelanta Bordianu Olga*** a susținut cererea de apel și a pledat pentru casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea înaintată. La fel a solicitat anexarea la materialele dosarului pledoariile în formă scrisă.

În ședința instanței de apel ***reprezentantul intimatului Primăriei s. Cenac, Sandu Oleg*** în ședința instanței de apel a menționat că, atunci când a fost proiectat acel câmp s-a comis o eroare de 8 hectare. Pe la sfârșitul anului 1990 a fost reparată această greșeală, s-a revizuit și s-a văzut că nu se ajung 8 hectare și s-a decis să se micșoreze de la fiecare cotaș pentru ca să ajungă pentru toți teren. La fiecare ședință doamna Berdianu Olga vine cu cerere suplimentară, din anul 2016 tot merg ședințele de judecată.

Reprezentantul intimatului Primăriei s. Cenac, Ion Covrig în ședința instanței de apel, a menționat că, această epopee este din 1999 de cînd s-a petrecut privatizarea, el fiind conducător de gospodărie agricolă „Gura grădinilor”, au fost repartizate la toți cotele. Apelanta și-a ales un lider Popescu Andrei căruia i-a dat terenul pentru prelucrare. Pretenția apelantei este că ei, urma să i se acorde o cotă întreagă, însă dumneaei după legea veche, la 01.01.1992 nu era membru a Colhozului, a lucrat croitoreasă în s. Cenac. Dumneaei a scris cerere de a intra în Colhoz, după 01.01.1992 și nicidecum nu a fost inclusă în această listă pentru a primi cotă integră. Aceasta, avînd, de la mama sa, cotă prin testament, adică jumătatea de cotă era a mamei, jumătate a nepoatei, așa și s-a repartizat. Avînd și apelînd la mai multe instanțe, Primăria a mers la faptul acesta și i-a dat un hectar de teren, fiind lucrător la casa de croitorie. Ulterior, din rezerva Primăriei i-a fost dat încă o jumătate de hectar, la fel s-a dat și la alți lucrători a Primăriei, pentru ca

toți să fie mulțumiți. Comisia, la privatizare, i-a atribuit doamnei Berdianu Olga jumătate de cotă a mamei prin moștenire. Dumneaei nu a fost inclusă în listă ca membru al colhozului și în genere nu a beneficiat de cotă de teren. Ulterior s-a adresat cu cerere și i s-a acordat un hectar și ulterior încă jumătate de hectar. I-a propus doamnei Berdianu Olga să i se ofere teren să fie contopit, să nu fie separat un hectar și jumătatea cealaltă de hectar de teren, la care dumneaei a spus că se va gândi, dar așa și nu a venit la Primărie. Ce privește cîmpul unde are jumătatea de cotă, a fost făcută eroare de la început, din partea acestora de la „programa pământ", a fost luat și iazul de 8 hectare l-au introdus în cote care erau alături, ulterior Consiliul a hotărât să le dea la toți teren adăugător. Ulterior li s-au dat titluri din nou.

În ședința instanței de apel, fiind legal citați nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării sale reprezentantul intimatului Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia, persoanele terțe – Bedianu Petru, Gîrneț Tamara, Popescu Andrei și avocații Stănescu Valeriu și Găină Alexandru. Fiind întreprinse măsuri în vederea citării terțului Gîrneț Tamara, agentul poștal certifică că dînsa a refuzat recepționarea citației.

Conform art. 239 alin. (2) Cod administrativ „ *(2) Participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului.*".

Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost executată și de circumstanțele constatate, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței.

Ascultând părțile, verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse vis-a-vis de legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul specializat în contencios administrativ al Curții de Apel Cahul conclude asupra necesității admiterii apelului declarat de Berdianu Olga și Berdianu Petru, casează integral hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 28 decembrie 2021 și hotărârea suplimentară din 28 decembrie 2021 și se emite o nouă decizie, pentru considerentele ce urmează.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată, că cererea de chemare în judecată de către Bedianu Olga împotriva Primăriei s. Cenac, r-nul Cimișlia

privind anularea ca nefondat a răspunsului nr. 49 din 12.04.2016 a fost depusă la data de 18 iulie 2016.

Respectiv, Colegiul reține că prezentul litigiu a fost inițiat conform prevederilor Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019).

În acest sens Colegiul judiciar, notează că începând cu 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, și conform prevederilor art. 258 alin. (3) Cod administrativ, (dispoziții tranzitorii), „*procedurile de contencios administrativ iniţiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acţiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs şi de contestare cu recurs a încheierilor judecătoreşti*".

Din sensul normei de drept enunțate urmează, că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Colegiul va examina admisibilitatea acțiunii conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod.

Conform art.239 Cod de procedură civilă, „*hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*". Or, motivarea hotărîrii judecătorești este o cerință față de instanță și o obligație a acesteia pentru a defini claritatea actului de justiție și a motivelor adoptării soluției judecătorești.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie".*

Potrivit art.6 pct.1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiţii egale, care să nu plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversarul.

Conform art.26 alin.(1),(4) Cod de procedură civilă, „*procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile*

procedurale. Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă".

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept".*

Conform art.236 Cod administrativ, „*instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului".*

Analizând condițiile de admisibilitate a apelurilor, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespund cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, „*în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept*".

Conform art.195 Cod administrativ, „*procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art.169– 171".*

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit. a),b),c),d) Cod de procedură civilă, „*hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*".

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează integral hotărîrea primei instanței și emite o nouă decizie".*

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în coraport cu criticele invocate în cererile apel, Colegiul judiciar consideră că, hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul Central din 28 decembrie 2021, hotărârea suplementară din 28 decembrie 2021, cât și încheierea din 29 decembrie 2021, au fost adoptate sub imperiul aplicării eronate a normelor legii materiale, şi fără a stabili toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

În ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine faptul că, în temeiul dispoziției Primarului s.Cenac nr.23 din 30 octombrie 1999 (f.d. 37, vol. I) la propunerea Comisiei funciare s-a decis atribuirea în proprietate privată proprietarilor cotelor de teren echivalent terenuri în conformitate cu proiectul de organizare a teritoriului.

În temeiul dispoziției enunțate, inginerul cadastral s-a obligat să înregistreze proprietarii terenurilor în Registrul cadastral al deținătorilor de teren și să asigure completarea și eliberarea titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren. Lui Berdianu Olga i-a fost repartizat în proprietate teren agricol cu suprafața de 2,3289 ha, iar soțului acesteia Berdianu Petru, teren agricol cu suprafața de 3,4785 ha, în câmpul nr.45.

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.11 din 24.12.2001 al ședinței ordinare a Consiliului Comunal Cenac (f.d. 12, vol. I), în urma măsurării câmpului nr.45, s-a constatat că suprafața terenurilor este de 108,22 ha și nu 116,41 ha, conform măsurărilor efectuate de reprezentantul programului „Pământ”, respectiv s-a decis să fie excluse cele 8 ha din suprafața totală a terenului supus privatizării și să fie anulate titlurile proprietarilor de teren din cîmpul nr.45 și reîmpărțiți conform suprafeței de 108,22 ha și fertilității solului conform investigațiilor pedologice efectuate și de anulat decizia nr.1 din 09.11.2001 grupului Popovici Iacob.

În corespundere cu prevederile deciziei nr.02/03 din 15.03.2005 (f.d. 13, vol. I) ca urmare a depistării erorilor în cadrul elaborării proiectului de organizare a teritoriului în s.Cenac, r-nul Cimișlia, s-a decis aprobarea modificărilor proiectului de organizare a teritoriului conform listei corectărilor efectuate precum și, anularea titlurilor deținătorilor de terenuri și repartizarea titlurilor noi tuturor titularilor din câmpurile corectate, în conformitate cu lista de grupare și aranjare a deținătorilor cotelor de teren și schema de amplasare.

În anul 2011 ca urmare a semnării memorandumului dintre Primăria Cenac, r.Cimișlia și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia, urmau a fi corectate erorile comise la executarea lucrărilor cadastrale și elaborarea proiectelor de organizare a

teritoriului. Prin decizia nr.07/05 din 18.07.2011 a Consiliului local Cenac (f.d. 205, vol. II), a fost inițiat procesul de corectare a erorilor comise la executarea lucrărilor cadastrale, dar din lipsa finanțelor din bugetul de stat lucrările de corectare nu au fost efectuate pe deplin.

În timpul executării lucrărilor cadastrale la efectuarea măsurărilor repetate s-a depistat că suprafața de facto nu coincide cu suprafața din proiect.

În baza deciziei Consiliului sătesc Cenac nr.02/05 din 16.03.2012 (f.d. 207, vol. II) a fost anulat planul cadastral și titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe sectoarele cu numerele cadastrale menționate în anexa nr. 1, s-a aprobat planul corectat conform anexei nr. 2 și anulate titlurile greșite, care a servit drept temei pentru modificarea documentelor cadastrale.

Reclamanta Berdianu Olga s-a adresat Primăriei s. Cenac cu solicitarea de a fi informată prin ce decizie s-a făcut ultimele titluri din câmpul 45 bloc 202 la care a primit răspunsul nr. 49 din 12.04.2016 (f.d. 16) prin care a informat reclamanta despre faptul că primăria nu deține informația privind decizia comisiei funciare nr. 3 din 15.10.1998 și i-a recomandat să se adreseze la Arhiva națională. De asemenea s-a indicat că, ultimele titluri din câmpul *****2 s-au elaborat conform deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 „cu privire la aprobarea modificărilor procesului de organizare a teritoriului”, fără acordul cotașilor.

Corespunzător, reclamanta Berdianu Olga s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Primăria s.Cenac, r-nul Cimișlia privind anularea ca nefondat a răspunsului nr. 49 din 12.04.2016.

Totodată, ulterior, reclamanta Berdianu Olga a formulat mai multe pretenții față de Primăria s. Cenac, Consiliul local Cenac r-l Cimișlia, prin care a solicitat:

- anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- anularea deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafața totală de 2, 3289 ha şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral ***** eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 05.11.1999;

- anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziţia Primarului s. Cenac, r-l Cimişlia nr. 1 din 24.11.2001;

- obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s. Cenac raionul Cimişlia;

- anularea deciziei nr. 1 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- recunoașterea valabilității titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.279 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999;

- obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul ”Cadastru” de a înregistra titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.*****;

- obligarea Primăriei Cenac de a-i restitui reclamantei terenul agricol, 50 % din cota echivalentă de teren luată din cele 4 sectoare de teren, care au fost schimbate, terenul cu bonitatea 36 grade, fără acces la drumuri și să fie readuse la poziția care au fost pentru a le putea prelucra conform art.12 și 13 Cod funciar al RM;

- anularea deciziei nr.02/05 din 16.03.2012 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia;

- transmiterea cotei moștenită de 50% din cota echivalentă din teren în întregime în 4 sectoare și terenurile să fie alături conform legii pentru a le putea prelucra;

- constatarea valabilității Planului cadastral din data de 23.10.2018, zona cadastrală ***** sectorul 202 câmpul nr.45;

- obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea cărora nu au fost informați, pe toată suprafața câmpului nr.45 ținând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018;

- obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr. cadastral ***** care a fost moștenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă și 50 % vie;

- și încasarea prejudiciului moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În ceea ce privește pretenția reclamantei Ordianu Olga privitor la ***anularea Răspunsului Primăriei s. Cenac nr. 49 din 12.04.2016***, Colegiul reține că pretenția în cauză urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, or răspunsul Primăriei s. Cenac nr. 49 din 12.04.2016 nu constituie un act administrativ.

Așa cum în conformitate cu art. 1 alin. (2) Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, ”*orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată*”.

Potrivit art. 16 alin. (1) din aceeași Lege, ”*Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ şi nu este mulţumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanţa de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv şi repararea pagubei cauzate*”.

La caz se constată că, reclamanta Bordianu Olga contestă răspunsul Primăriei s. Cenac nr. 49 din 12.04.2016 însă acesta nu constituie un act administrativ în sensul normei sus enunțate.

În ceea ce privește cerința reclamantei Berdianu Olga cu privire la ***anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001 emis de Consiliul sătesc Cenac, raionul Cimişlia***, cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45, prin care s-a dispus modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ale unor proprietari din s.Cenac, r-nul Cimișlia, printre care și terenul agricol ce aparține lui Berdianu Olga, Colegiul judiciar reține că reclamanta nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pretenției. Or, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Din scrisoarea formulată de reclamanta Berdianu Olga la data de 22 februarie 2016 9f.d. 39, vol. I) rezultă că ultima cunoștea despre decizia nr. 11 din 24 decembrie 2001 așa cum a solicitat Primăriei s. Cenac eliberarea unei copii de pe aceasta, însă reclamanta nu a contestat decizia cu cerere prealabilă.

Potrivit art. 162 a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, „*(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (2) Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.”.*

Potrivit art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, „*(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorităţii publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. (2) În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiţionarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislaţia nu prevede altfel. (3) Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ”.*

Conform art. 15 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 „*(1) Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiţionarului dacă legislaţia nu prevede altfel. (2) Organul emitent este în drept: a) să respingă cererea prealabilă; b) să admită cererea prealabilă şi, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ. (3)*

Organul ierarhic superior este în drept: a) să respingă cererea prealabilă; b) să admită cererea prealabilă şi să anuleze actul administrativ în tot sau în parte, să oblige organul ierarhic inferior să repună în drepturi persoana respectivă ori, după caz, să revoce actul administrativ emis cu acordul său".

De asemenea, potrivit art. 16 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, *„(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ şi nu este mulţumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanţa de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv şi repararea pagubei cauzate. (2) Acţiunea poate fi înaintată nemijlocit instanţei de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege şi în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluţionarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei cauzate. (3) Reclamanţii, în acţiunile născute din raporturi de contencios administrativ, sînt scutiţi de plata taxei de stat."*.

Conform art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 *„(1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoaşterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluţionare a unei cereri prin care se solicită recunoaşterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluţionarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, Avocatul Poporului şi Avocatul Poporului pentru drepturile copilului sesizează instanţa de contencios administrativ în termenele prevăzute de legile organice cu privire la activitatea acestora. (3) Actele administrative cu caracter normativ considerate ilegale pot fi atacate oricînd. (4) Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripţie, iar termenul de 6 luni specificat la alin.(6) este termen de decădere. (5) Persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripţie poate fi repusă în termen în condiţiile Codului de procedură civilă. (6) Pentru motive temeinice, în cazul actelor cu caracter individual ale Băncii Naţionale a Moldovei, precum şi al actelor Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, cererea*

prin care se solicită anularea actului administrativ sau recunoaşterea dreptului pretins poate fi înaintată şi peste termenul specificat la alin.(1), dar nu mai tîrziu de 6 luni de la data comunicării actului.”.

Potrivit art. 267 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *„Instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: a) reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere;”.*

Având în vedere nerespectarea de către reclamanta Berdianu Olga a procedurii de soluționare prealabilă a pretenției în cauză, Colegiul judiciar reține că, cerința cu privire la anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001 emisă de Consiliul sătesc Cenac, raionul Cimişlia urmează a fi scoasă de pe rol.

Pentru același considerente urmează a fi scoase de pe rol și pretențiile reclamantei Berdianu Olga privitor la ***anularea deciziei nr. 1 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia*** punctul 7, cu privire la litigiul funciar în câmpul nr.45 și întocmirea actului din 24.11.2001, or și în acest caz, procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară nu a fost respectată.

De asemenea urmează a fi scoasă de pe rol și pretenția reclamantei Berdianu Olga privitor la ***anularea deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 emisă de Consiliu sătesc Cenac, raionul Cimişlia*** cu privire la aprobarea modificărilor procesului de organizare a teritoriului, prin care s-a dispus anularea titlurilor deținătorilor de teren și modificarea suprafețelor și amplasamentelor unor loturi de terenuri agricole ce aparține unor proprietari de terenuri agricole din s.Cenac, r-nul Cimișlia, în partea ce ține de terenul agricol ce-i aparține lui Berdianu Olga, or ,reclamanta Bedianu Olga, cunoscând despre existența deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 emisă de Consiliu sătesc Cenac, raionul Cimişlia nu a depus o cerere prealabilă de soluționare a pretenției în cauză.

În ceea ce privește cerința reclamantei Berdianu Olga privitor la ***obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafaţa totală de 2, 3289 ha şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral ***** eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 05.11.1999*** și cu privire la ***anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren,*** *eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziţia Primarului s. Cenac, r-l Cimişlia nr. 1 din 24.11.2001*, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 267 alin. (1) din Codul civil, (în vigoare la momentul depunerii cererii

de chemare în judecată) „*(1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.”.*

La caz, Colegiul constată că, cerințele în cauză nu au fost formulate de reclamanta Berdianu Olga în termenul de 3 ani, or potrivit Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral *****, acesta i-a fost eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la ***05.11.1999*** (f.d. 17), iar Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu număr cadastral ***** (f.d. 18) i-a fost eliberat reclamantei Berdianu Olga la data de ***20 iunie 2002***, Astfel, reclamanta urma în termen de 3 ani să pretindă pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat, însă reclamanta Berdianu Olga a depus cererea de chemare în judecată în acest sens la data de 27 martie 2017 (f.d. 136-137, vol. I).

Având în vedere aspectele în cauză, Colegiul judiciar reține că, pretențiile reclamantei Berdianu Olga privitor la *obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafaţa totală de 2, 3289 ha şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral ***** eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 05.11.1999* și cu privire la *anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziţia Primarului s. Cenac, r-l Cimişlia nr. 1 din 24.11.2001*, urmează a fi respinge ca fiind depuse peste termenul general de prescripție 3 ani.

De asemenea, Colegiul reține că, reclamanta Berdianu Olga a solicitat și ***obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimişlia să-i atribuie cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s. Cenac raionul Cimişlia***, însă având în vedere că, pretențiile reclamantei privitor la *obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol* și cu privire la *anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga* au fost respinse ca fiind depuse peste termenul general de prescripție 3 ani, se reține faptul că pretenția în cauză urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul judiciar reține ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantei Berdianu Olga privitor la ***recunoașterea valabilității titlului de autentificare a dreptului***

deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.279 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999,*** or din materialele cauzei rezultă că, dispozițiile Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, prin care au fost anulate aceste titluri de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren nu au fost anulate.

Pentru aceleași considerente urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate și pretențiile reclamantei Berdianu Olga cu privire la ***obligarea Primăriei Cenac de a-i restitui reclamantei terenul agricol, 50 % din cota echivalentă de teren luată din cele 4 sectoare de teren, care au fost schimbate, terenul cu bonitatea 36 grade, fără acces la drumuri și să fie readuse la poziția care au fost pentru a le putea prelucra conform art.12 și 13 Cod funciar al RM,*** or din materialele cauzei rezultă că dispozițiile care au servit drept temei de modificare a titlurilor drepturilor deținătorilor de teren nu au fost contestate de către reclamanta Berdianu Olga.

Totodată, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă și pretenția reclamantei Berdianu Olga cu privire la ***transmiterea cotei moștenită de 50% din cota echivalentă din teren în întregime în 4 sectoare și terenurile să fie alături conform legii pentru a le putea prelucra,*** se respinge ca neîntemeiată, or din materialele cauzei, rezultă că reclamantei i-a fost oferit terenul în cauză, însă ultima de fapt solicită consolidarea terenurilor.

De asemenea, Colegiul judiciar constată că *pretențiile reclamantei Berdianu Olga* cu privire la ***obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul "Cadastru" de a înregistra titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate***

privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.****, și cu privire la ***constatarea valabilității Planului cadastral din data de 23.10.2018, zona cadastrală ***** sectorul 202 câmpul nr.45*** *sunt inadmisibile în temeiul art.207 alin.(2) lit.e)* Cod administrativ, dat fiind că reclamanta Berdianu Olga nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ.

Conform art.207 alin.(1),(2) lit.e) Cod administrativ, „*instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite* ***condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ****. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: ... e****) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17”.***

Criteriile de admisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ diferă în dependență de obiectul acțiunii.

Spectrul clasificat în funcție de obiect al litigiilor în contenciosul administrativ este reglementat de o serie de norme care se deduc reciproc.

Potrivit art.189 Cod administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin* ***activitatea administrativă*** *a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ*”, și conform art.5 Cod administrativ, „***activitatea administrativă reprezintă*** *totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea”*.

Conform art.20 Cod administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”.*

În corespundere cu art.39 alin.(2) Cod administrativ, „*orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente”.*

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, „*o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru*: a) *anularea în tot sau în parte a unui act*

administrativ individual (acţiune în contestare); b) *obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);* c) *impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);* d) *constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare);* sau e) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ)*".

Astfel, după scopul urmărit legiuitorul a prevăzut felurile de acțiuni în contenciosul administrativ: acțiunea în contestare este formulată pentru a contesta un act administrativ individual; acțiunea în obligare se depune dacă autoritatea administrativă refuză să adopte un act administrativ pe care este obligat să-l adopte; acțiunea în realizare este formulată pentru impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune, fiind specifică actelor reale, reglementate la art.14 Cod administrativ; acțiunea în constatare este formulată pentru constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ; acțiune de control normativ se depune pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (art.12 CA).

În conformitate cu art.10 alin.(1) Cod administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public".*

Actul administrativ individual se emite la cerere conform art.9 alin.(2) Cod administrativ prin inițierea procedurii administrative. Procedura administrativă, conform art.6 alin.(1) Cod administrativ, este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

Colegiul notează că dispoziția art.20 Cod administrativ, aplicată în coroborare cu prevederile art.5, 17, 39 și 209 Cod administrativ, decelează condițiile de admisibilitate ale acțiunii în contenciosul administrativ.

În ce privește aplicabilitatea temeiului de inadmisibilitate prevăzut de art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, Colegiul menționează, că pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este necesar să fie revendicat de către

reclamant un drept propriu lezat prin activitatea administrativă, astfel încât, controlul judecătoresc asupra activității administrative se realizează prin revendicarea de către persoană a unui drept pretins a fi lezat.

Relaționând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, Colegiul conchide că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere sau i se poate aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Art.17 Cod administrativ stipulează că, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”*.

În lipsa unui drept propriu care ar putea fi revendicat în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art.207 Cod administrativ.

În conformitate cu art.219 Cod administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*”.

Astfel, Colegiul reține că pretenția reclamantei Berdianu Olga cu privire la obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul ”Cadastru” de a înregistra titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.*****, este inadmisibilă, or reclamanta nu poate revendica un drept vătămat prin activitatea administrativă a pârâților (Primăria și Consiliul local Cenac, r-nul Cimișlia), de competența legală a cărora nu ține soluționarea chestiunilor privind înregistrarea drepturilor de proprietate în Registrul bunurilor imobile. În acțiunea înaintată de Berdianu Olga pretenția a fost

înaintată doar împotriva Primăriei s. Cenac și a Consiliului local Cenac, r-nul Cimișlia, dar IP „Agenția servicii Publice” nu figurează în calitate de pârât.

De asemenea, la data de 16 august 2021 reclamanta Berdianu Olga a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat și ***anularea deciziei Consiliului sătesc Cenac nr.02/05 din 16.03.2012*** (f.d. 207, vol. II) prin care a fost anulat planul cadastral și titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe sectoarele cu numerele cadastrale menționate în anexa nr. 1, s-a aprobat planul corectat conform anexei nr. 2 și anulate titlurile greșite, care a servit drept temei pentru modificarea documentelor cadastrale.

Având în vedere formularea pretenției date de către reclamanta Berdianu Olga la data de 16 august 2021 urmează să fie aplicate prevederile Codului administrativ în vigoare din 01 aprilie 2019.

Astfel, potrivit art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ „*(2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;”.*

Conform art. 209 alin. (1)-(2) din codul administrativ „*(1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.”.*

Din materialele cauzei rezultă că, reclamanta Berdianu Olga la data de 26 august 2020 (f.d. 204, vol. II) a depus cerere de anexare la materialele dosarului a deciziei Consiliului sătesc Cenac nr.02/05 din 16.03.2012 însă cererea de concretizare a pretențiilor a depus-o la data de 16 august 2021 (f.d. 34, vol. III)

Astfel, Colegiul judiciar consideră ca fiind inadmisibilă pretenția înaintată de reclamanta Berdianu Olga privitor la anularea deciziei Consiliului sătesc Cenac nr.02/05 din 16.03.2012, având în vedere că reclamanta Berdianu Olga a omis termenul de contestare a acesteia.

La data de 06 septembrie 2021 reclamanta Berdianu Olga a depus cerere de chemare în judecată suplimentară prin care suplimentar a solicitat: ***obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea cărora nu au fost informați, pe toată suprafața câmpului nr.45 ținând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018*** și ***obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr. cadastral ***** care a fost moștenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă și 50 % vie.***

Privitor la pretențiile în cauză, Colegiul judiciar reține următoarele.

Potrivit art. 207 alin. (1), (2) , lit. f) din Codul administrativ, „*(1) Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208*.”.

În conformitate cu prevederile art. 208 din Codul administrativ „ *(1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege. (2) Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terț. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. (4) O acțiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acțiuni. (5) O acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.”.*

Astfel, Colegiul judiciar reține că, pretențiile reclamantei Berdianu Olga cu privire la *obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea*

cărora nu au fost informați, pe toată suprafața câmpului nr.45 ținând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018 și *obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr. cadastral ***** care a fost moștenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă și 50 % vie,* urmează a fi respinse ca fiind inadmisibile, având în vedere faptul că reclamanta nu a respectat calea prealabilă și anume nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 Cod administrativ.

În ceea ce privește pretențiile reclamantei Berdianu Olga privitor ***la încasarea prejudiciului moral***, Colegiul concluzionează că, acțiunea reclamantei în acest sens, nu răspunde exigenților de admisibilitate, or, potrivit art. 207 alin. (1), (2) , lit. f) și 208 din Codul administrativ, reclamanta nu a înaintat pârâților astfel de pretenții la înaintarea cererilor prealabile.

Mai mult, potrivit art. 10 alin. (2) din codul administrativ, „*(2)Decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.”.*

Potrivit art. 167 alin. (4) din codul administrativ, prevede că, *„(4) Dacă prin cererea prealabilă se solicită şi repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.”.*

Având în vedere prevederile sus enunțate, Colegiul judiciar reține că, cerința reclamantei Berdianu Olga cu privire la încasarea prejudiciului moral este una inadmisibilă, dat fiind faptul că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 Cod administrativ.

În ceea ce privește solicitarea reclamantei Berdianu Olga cu ***privire la încasarea cheltuielilor de judecată***, Colegiul judiciar ține să menționeze că, potrivit art. 94 din Codul de procedură civilă, „*(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.”. Astfel, având în vedere că pretențiile reclamantei Berdianu Olga au fost respinse în totalitate, și pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinse în totalitate ca fiind neîntemeiate.

Conducându-se de prevederile art. 240 alin. (1) lit. c), 251 alin. (2) Cod administrativ, Colegiul judiciar, -

D E C I D E:

Se admite apelul depus de reclamanta Berdianu Olga și Berdianu Petru.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul Central din 28 decembrie 2021, precum și Hotărârea suplementară din 28 decembrie 2021 și se emite o nouă decizie după cum urmează.

Cerința cu privire la anularea Răspunsului Primăriei s. Cenac nr. 49 din 12.04.2016 se respinge, ca neîntemeiată.

Cerința cu privire la anularea p-7 al deciziei nr. 11 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia se scoate de pe rol pe motivul nerespectării procedurii de soluționarea prealabilă.

Cerința cu privire la anularea deciziei nr. 02/03 din 15.03.2005 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia se scoate de pe rol pe motivul nerespectării procedurii de soluționarea prealabilă.

Cerința cu privire la obligarea Primăriei s. Cenac r-l Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-l Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga lotul de teren agricol cu suprafaţa totală de 2, 3289 ha şi amplasamentul conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral ***** eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 05.11.1999 se respinge ca fiind depusă peste termenul general de prescripție 3 ani.

Cerința cu privire la anularea Titlului de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, eliberat lui Berdianu Olga prin Dispoziţia Primarului s. Cenac, r-l Cimişlia nr. 1 din 24.11.2001 se respinge ca fiind depusă peste termenul general de prescripție 3 ani.

Cerința cu privire la obligarea Primăriei s. Cenac r-nul Cimişlia şi Consiliul local Cenac r-nul Cimişlia să-i atribuie lui Berdianu Olga cota de teren agricolă, atribuită conform Procesului verbal nr.1 din 06.04.1993 al Comisiei funciare din s. Cenac raionul Cimișlia, se respinge ca neîntemeiată.

Cerința cu privire la anularea deciziei nr. 1 din 24.12.2001 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia se scoate de pe rol pe motivul nerespectării procedurii de soluționarea prealabilă.

Cerința cu privire la recunoașterea valabilității titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.918 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr.279 din 02.11.1999 eliberat la 05.11.1999 se respinge, ca neîntemeiată.

Cerința cu privire la obligarea Agenției Servicii Publice, Departamentul ”Cadastru” de a înregistra titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999 repartizat în proprietate privată, teren cu o suprafață totală de 2,3289 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** și titlul de autentificare a dreptului deținătorilor de teren eliberat cet. Berdianu Olga prin dispoziția Primăriei județului Lăpușna nr.23 din 30.10.1999, repartizat în proprietate privată, teren cu suprafața totală de 3,4785 ha în hotarele indicate în planul cadastral nr.***** se declară inadmisibilă, pe motivul că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ.

Cerința cu privire la obligarea Primăriei Cenac de a-i restitui reclamantei terenul agricol, 50 % din cota echivalentă de teren luată din cele 4 sectoare de teren, care au fost schimbate, terenul cu bonitatea 36 grade, fără acces la drumuri și să fie readuse la poziția care au fost pentru a le putea prelucra conform art.12 și 13 Cod funciar al RM, se respinge ca neîntemeiată.

Cerința cu privire la anularea deciziei nr.02/05 din 16.03.2012 a Consiliului sătesc Cenac, raionul Cimişlia se declară inadmisibilă pe motivul omiterii termenului de contestare.

Cerința cu privire la transmiterea cotei moștenită de 50% din cota echivalentă din teren în întregime în 4 sectoare și terenurile să fie alături conform legii pentru a le putea prelucra se respinge ca neîntemeiată.

Cerința cu privire la constatarea valabilității Planului cadastral din data de 23.10.2018, zona cadastrală ***** sectorul 202 câmpul nr.45 se declară

inadmisibilă pe motivul că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ.

Cerința cu privire la obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să reamplaseze cotele de terenuri în baza listelor cu grupuri, despre modificarea cărora nu au fost informați, pe toată suprafața câmpului nr.45 ținând cont de Planul cadastral din data de 23.10.2018 se declară inadmisibilă, dat fiind faptul că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 Cod administrativ.

Cerința cu privire la obligarea Primăriei s. Cenac și Oficiul Cadastral Teritorial Cimișlia să întoarcă câmpul nr.45, sector cadastral ***** cota cu nr. cadastral ***** care a fost moștenită în baza testamentului, cota respectivă fiind repartizată în 4 sectoare, 50% din cota echivalentă de teren, 50 % în sectorul *****, 50 % din cotă livadă și 50 % vie se declară inadmisibilă, dat fiind faptul că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 Cod administrativ.

Cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral se declară inadmisibilă, dat fiind faptul că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 Cod administrativ.

Cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este executorie dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată la data de 27 iunie 2024, ora 16:00.

Preşedintele şedinţei, judecătorul **Vitalie Movilă**

Judecătorii **Dvurecenschii Evghenii**

Serghei Pilipenco